

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, jutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipolom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 . 60 . . . 3-30
četrt leta 3 . 40 . . . 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure jutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorac“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pisan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisil naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Oglaš in poslanice

se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 6 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru.

Naročnina in oglaš je plačati loco Gorice.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsesledno 1 gld. 80 kr. — Oglaš v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petih vrstah.

Po deželnem zboru.

IV.

Gregorčičevci so igrali v prekinjenem zasedanju deželnega zbora ne preveč lepo vlogo. To tudi drugače ne more biti, ako pomislimo, da visi nad njimi kakor Damoklejev meč pogodba dr. Gregorčiča z dr. Pajerjem, vsled česar imajo v glavnem vezane roke, po drugi strani jim stiska sree skrb, da utegnejo izgubiti mandate, ker naše reči se zasukavajo v neprilog klerikalni stranki, in tretjič pa jih boli navzočnost dr. Tume v dež. zboru, ki stoji tam kakor na predstraži za naše svete pravice, in se radi tega ne počutijo med seboj tako »po domače«, kakor bi radi.

Ne rečemo, da ni prišlo tudi od strani Gregorčičevcev nekaj umestnih interpelacij in predlogov, ali to je tako malo in omejeno, sestavljeno pod gotovimi oziri, da se s predlogi in interpelacijami naše stranke niti primerjati ne da. In kar so drugače gospodje »kavci« posegali v debate, je bilo z malimi izjemami tako, da je kazalo ali nevednost ali pa »prefriganost«.

Le spomnimo se slučajja, ko je bilo govora o peticiji kat. političnega društva v Boveu za premembo volilnega reda. Takrat je vstal »prefrigan« šempaski župnik-zupan Grča ter predlagal, da dež. zbor naj naroči pravnemu odseku, da še v tem zasedanju poroča o volilnem redu za trge, namreč ugodi naj se le oni točki, ki zahteva, da naj bodo vsi trgi vsak zase volišče. »Prefriganec« je vedel dobro, da ne gre, trgati iz cele predloge le en košček, vedel je, da to ne more biti sprejeto v zbornici, in ako bi tudi bilo, da ne dobi veljavnega potrjila, dokler se ne reši cela zadeva vkupe, ker tako potrjilo bi bila parlamentarna anomalija, ali vseeno je stavil tisti predlog. Prav »prefriganec«, češ, tako zmešamo nekoliko mnenja po naših trgih, ki niso klerikalni, in če bo le mogoče, udarimo izdatno po dr. Tumi. Gg. čitatelji vedo, kako perfidno so zasukavali vso reč proti dr. Tumi, ali

naši trgi niso šli na limanice, marveč so razumeli vso reč pravilno, kakor jo je treba razumeti.

Mi smo govorili jasno o tem kakor tudi o splošni volilni pravici. Klerikalcem je za tako pravico le v toliko, da bi — kakor na Kranjskem — neukim ljudem izpopolnjevali glasovnice s svojimi kandidati ter jih potem gnali, kakor poslušne ovce, na volišče, oddat glasovnice »za vero«, katera je v nevarnosti! Tako razumejo klerikalci splošno volilno pravico, in tako so jo na Kranjskem pri zadnjih državnoborskih volitvah dejanski izvrševali.

Skratno »prefriganec« je bila tudi interpelacija posl. Grče do deželnega glavarja, da naj disciplinarno postopa proti dr. Tumi radi nekega govora o užitnini. »Prefriganec« pa se je osmešil z njo tako korenito kakor s svojim »tičjim« predlogom. Tu sem naj postavimo še posl. Berbuča, kateremu ni bilo dano, priti dan s svojim poročilom o užitnini, in je radi tega, od jeze pil haje, šel ob prekinjenju iz deželnega zbora. — »Prefriganost« je bilo dovolj tudi še drugje, ali izdala ni nič. Gg. so govorili zaman. Naši zavedni merodajni možje po deželi jim ne verjamejo nič več, kar se pa tiče tistih njihovih podretnikov, jih jim pa radi prepuščamo. Naj jih le imajo; dober tok! —

Svojo nevednost, svojo neskrbnost, svojo malomarnost in lahkomiselnost pa so pokazali Gregorčičevci pri vprašanju o norišnici. Dr. Rojč je res govoril, ali branil je tako reč, za katero se ne more nikdo ogrevati, namreč, da bi se zidali skupaj norišnica in bolnišnica. Vprašanje o norišnici smo v »Soči« že temeljito pretresli in povedali jasno in odkrito, kako naj se reši isto, da bo prav za našo deželo, da bo rešitev odgovarjala dejanskim potrebam. Dasi je bilo tudi na laški strani izven zbornice glasov, ki so se ujemali z našimi, je vendar prodrlo to, kar so hoteli laški poslanci, kateri se niso hoteli zameriti znanim laškim zdravniškim »peritom« in drugim činiteljem, kateri so naredili načrt za norišnico velike dežele ne pa tako male, kakor je naša.

Laški poslanci pa so se tudi kapricirali, da prodre njihov predlog, ker se drže trdno tega, da kar enkrat sprožijo, to morajo tudi dognati, četudi niso prav prepričani o neobhodni potrebi dotičnega predloga. Na slovenski strani je bil res odpor proti nameri Lahov od napredne in od klerikalne strani. Ali kaj se je zgodilo? Dr. Rojč je pridigal in pridigal, inscenirali so celo mal eksodus, v drugo sejo pa so se vrnili Gregorčičevci skesani, in da dr. Rojč za svoje klepetanje le nekaj dobi, so mu vrgli v naročje kost, katera je že oglodana. Tisti, ki so se izrekli za samo norišnico, tako grozno drago, povedo dr. Rojču svoje jednako mnenje še enkrat, pa je stvar rešena. Gregorčičevci torej so se nekoliko kujali, potem pa so se udali ponižno dr. Pajerju in laškim poslancem, češ: ja, ja, že mora biti tako prav, kakor hoče naš očka dr. Pajer in mogočni laški gospodje na nasprotni strani! Tu niso nič več mislili, marveč so kar lahkomiselnost glasovali za mnogo predrago norišnico.

Davkoplačevalci se bodo pa za ušesi praskali in pomnili bodo v rodove leto 1901., v katerem so dobili s pomočjo slovenskih klerikalnih poslancev menda kot spomin na zaključek takratne šesletne dobe dež. zbora — velikansko norišnico, za katero treba šteti novce in zopet novce.

Tu je povzdigoval le dr. Tuma, načelnik narodno-napredne stranke, svoj glas proti, le on s pristaši se je oziral na davkoplačevalce in na dejanske razmere, le naša stranka je ob priznanju naših veljakov po deželi postopala v tem vprašanju, kakor pritiče.

Lahi in naši klerikalci so storili nekaj nepremišljenega, tako tje v dan porabijo v omenjeno svrhu tisočake in tisočake, katere bi rabili veliko izdatneje drugje.

Ali ni naravnost v nebo vpijoča okoliščina, da se mora v zasedanju, v katerem se dovoli kar visoko nad 1 milijon kron za norišnico, urgirati poprej dovoljene podpore vinogradnikom?

Po eni strani torej se kmeta zane-marja, kadar treba dati, gre vse počasi, po drugi strani pa se jemlje iz njegovega žepa tisočake po nepotrebi.

Možje! Kdo bo še volil v bodoče take poslance? Dajte jim v jeseni odgovor, kakoršen za služijo.

DOPISI.

Iz Kobarida, 13. avg. (Poroka. — Razno.) — V ponedeljek se je poročil tu g. Fran Anderwald, trgovski knjigovodja in hišni posestnik v Ljubljani, z ljubeznivo gospico Minko Pignatarijevo, rodom iz Črnič. — Nevesta je hčerka vrliga rodoljuba, veleposestnika Ivana P. v Črnicah, ki je umrl pred par leti v najlepši moški dobi. Zapustil je dva otroke: Minko in Ivana. — Tukajšnji posestnik in trgovec gosp. Simon Drešček je postal tudi udovec in združil je obe rodbini v jedno s tem, da je poročil vdovo Pignatarijevo. Gospod Drešček je postal ljubezniv in skrben drugi oče tudi Minki in Ivanu. — „Ljubljanski Sokol“ je bil izletel lani 8. septembra v Vipavo; gosp. Anderwald je bil zastavonoša, g. čna Minka pa je nastopila v narodni noši. Zastavonoši je obviselo srce na ljubki glavici naše Minke, njej pa na čvrstem in ponosnem zastavonoši iz Ljubljane. In 12. t. m. je blagoslovil kobarški dekan to srčno zvezo. Bilo srečno! Na mnogaja ljeta! Novoporočenca sta od-potovala danes v Italijo. Srečen povratek v našo belo Ljubljano!

Vesela naša Čitalnice se utegne vršiti 25. t. m., toda le ob lepem vremenu. Spored bo prav zanimiv, z večine kobarškega izvira. (Volarič, Carli, Krilan). — Na isti dan je namenjen tudi ples na Idrskem. Najbolje bi bilo, da se odloži ta ples, ker veselice ni mogoče preložiti na poznejši čas. — Tako bo udeležba velika tudi iz Kobarida, drugače pa je ne bo.

Klerikalci imajo kandidatov za deželni zbor kakor gob po dežju. Imenujeta se za naš okraj tudi mladi notar Premru in cerkljanski župan Kosmač! O jerum! Kar se tiče Premra, moram povedati, da živi tu samo za svoje notarstvo ter je popolnoma osamljen. Jako dvomim, da bi se dal speljati na led take brezupne kandidature. Sicer pa prosta pot i njemu!

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

»Rudečbradec se začelja igrati z menoj in z Vinicijem,« reče sam sebi, ko začuje znova glas pljunke. »Domišljujem si, kaj on namerava! Hotel me je prestrašiti, poslavši mi svoj poziv po centuriju. Zvečer bodo vsi izpraševali stotnika, kako sem ga sprejel. Ne, ne! Ne napravim ti tako kmalu veselja, okrutni spak!

Vem, da na razžaljenje ne pozabiš in da me poguba ne mine, toda ako si misliš, da ti bom zrl proseče v oči, da zagledaš na mojem licu strah in pokorščino — pa se zelo motiš.«

»Cesar piše, gospodar: »Pridi, ako te je volja,« spregovoril Eunik, »ali pojdeš?»

»Kaj dobre volje sem in morem poslušati celo njegove stih,« odgovoril Petronij, »pa pojdem tim rajše, ker Vinicij ne more iti.«

Po končanem obedu so ga dobile . . . kor običajno v roke sužnjice, ki so mu razčesale lase ter uredile gube na njegovi togi, in uro pozneje, . . . l kakor bog, je zapovedal sužnjem, naj ga odneso na Palatin. Že je bilo pozno, večer je bil tih in topel, mesec je svetel tako jasno, da so lampadarji, korakajoči pred nosilnicami, ugasnili baklje. Po ulicah med razvalinami so se pomikale cele tolpe pijanih ljudi, ozalšanih z lo-

vorjem in bršljanom, noseče v rokah mirte in lovorjeve veje, odtrgane na cesarskih vrtovih.

Obilica žita in nadeje v velike igre so napolnila srce množice z veseljem. Ponekje so popevali pesmi, proslavljajoče božansko noč, in večkrat so morali sužnji zahtevati prostora za plemenitega Petronija, in množica se je hipoma umaknila ter poveljevala svojega ljubljence.

Petronij je mislil na Vinicija ter se čudil, da ni dobil od njega nobene vesti. Bil je epikurejec in egoist, toda nahajajoč se v dotiki s Pavlom iz Tarso in z Vinicijem ter čujoč vsaki dan o kristijanah, se je sam nekoliko spremenil, dasi sam za to ni vedel. Od njih je zapihal tudi zanj nekaj veter, ki je zanesel v njegovo dušo nepoznano seme. Razun njegove osebe so ga jeli zanimati tudi drugi ljudje, in Viniciju je bil še posebej naklonjen, ker je že za njegovega destinstva zelo ljubil njegovo mater, svojo sestro, ter je sedaj, ko se je tolikanj pobrinil za njegove zadeve, zasledoval v njih nekako tragedijo.

Ni pa še izgubljal nadeje, da je Vinicij prestrigel pretorijance ter zbežal z Ligijs, ali da jo je v skrajnem slučaju vsaj ubranil. Toda rajše bi bil imel, da je vedel vse zanesljivo, ker je slutil, da bo moral odgovarjati na razna vprašanja, na katera bo pa lože odgovarjal, ako bo na to pripravljen.

Obstajši pred Tiberijevo palačo, stopi iz nosilnic in čez nekaj časa vstopi v atrij, ki je bil že skoro poln augustijancev.

Včerajšnji njegovi prijatelji, dasi so se čudili, da je bil pozvan, so se mu še bojazljivo umikali, toda on se je kretal med njimi zal, prost, malomaren in tako samozavesten, kakor da bi mogel deliti milosti. Nekateri, zagledavši ga, so bili vznemirjeni, češ, če

mar ni bilo prezgodaj, kazati mu malomarnost. Cesar se je delal, kakor bi ga ne bil videl, ter ni ničesar odvrnil na njegov poklon, češ, da je zatopljen v razgovor. Zato pa se mu približa Tigelin . . . »

»Dober večer, arbirer elegantnosti! Ali še zmerom trdiš, da kristijanje niso sožgali Rima?»

Petronij skomigne z rameni in poklepavši ga kot oproščenca po ledjih odgovoril:

»Ti veš tako dobro kakor jaz, kaj se o tem splošno misli.«

»Ne smem se kosati s tvojo modrostjo.«

»Imaš nekoliko prav, ker bi sedaj, ko nam cesar prečita novo pesem, ne mogel kričati kakor pav, marveč bi imel povedati nekaj primernega.«

Tigelin se vgrizne v ustnice. Njemu ni bilo ljubo, da se je cesar odločil, prečitati danes novo pesem, kajti tu se je odpiralo polje, na katerem se ni mogel kosati s Petronijem. Nero pa je med čitanjem proti svoji volji in po svoji stari navadi gledal Petronija, da bi čital sodbo raz njegovo lice. Petronij ga je pozorno slušal, dvigaje kvišku obrvi, semtertje kimaše z glavo, kakor bi hotel pokazati, da ga pozorno posluša. Na to je jedno hvalil, drugo grajal, želeč, da se popravijo ali izbrišejo nekateri stih. Nero sam je čutil, da je vsem drugim ob pohvali bila mar samo njih lastna oseba in da jedini Petronij ceni poezijo radi same poezije, da jo on jedini razume, in ako kaj pohvali, da so ti stih v resnici vredni pohvale. Radi tega se je začel z njim razgovarjati in pripraviti se, in ko je Petronij konečno dvomil o priložnosti nekega izraza, reče mu:

»Pri koncu pesmi razvidiš, čemu sem rabil ta izraz.«

(Dalje pride.)

Na Matajurju sezidajo stolp in poleg malo kapelico. To izvrši neka cerkvena družba v Italiji. Priprave vodijo trije duhovniki sosednje beneške Slovenije. — To bo krasno zavetišče hribolazcem vrh našega Matajurja. Stalo bo menda 20.000 lir. Tako tu govore, zanesljivih podatkov pa nimam.

Čul sem, da je g. Lapanja vrnil „Soto“ z nekimi opazkami Ali je res ne bo čital? Dvomim! — Kobaričci, nikdo naj mu je ne posodi. Tega načela naj se drže somišljeniki tudi drugod.

Naš dekan se izogiblje politike v cerkvi, ne tako mladi kaplan, ki kaj rad zabavlja proti „Soci“, če tudi večinoma le od daleč. — Svetujem gosp. Cirilu, naj si raje ogleda neke račune v „Socinem“ upravnistvu. Poravnati treba okroglih 500 gld., sicer bo hudič preveč vesel. To, to, ne pa zabavljanje! — G.

Banjšice, 14. avg. 1901. — Veliko se je govorilo, pisalo in ukvarjalo z našo področno cerkvijo, katere je že 5 mesecev zaprta. Ves čas v teku peterih mesecev smo bili pred cerkvijo pri masi, v malem ozkem žagradu se je opravljala presv. daritev, tamkaj se je shranjevalo vse potrebno, kar se je za silo rabilo, kajti cerkvenega praga ni smel prestopiti nihče. Ljudstvo se je dolgo časa puntalo in branilo, popraviti cerkev, a konečno se je vendar umetilo, videč, da pred cerkvijo se prati, peči in zmrzovati, da iz te moke ne bo kruha! Nebroj trpkih besed iz ust kurata jih je presenetilo, da so se zjediniili cerkev dostojno popraviti, kajti vsako nedeljo je gosp. kurat besnel na lipi, da se je kar tresla.

Dne 6. avgusta se je volil v starešinstveni seji nov skladovni, konkurenčni odbor, kajti stari odbor je bil odstopil vsled nesporazumljenja z županstvom. V novi odbor, obstoječ iz peterih udov, je voljen tudi gosp. kurat. V nedeljo dne 11. t. m. je volil sklad. odbor predsednika. V seji istega dne se je sklenilo, cerkev nekoliko povisati in podaljšati, zategadelj bo treba podreti cel prezbitarij in žagrad, kar bode stalo pa mnogo truda in denarja, vsled tega je dovolil preč. ordinarijat v Gorici 1000 K kot prispevek iz cerkvene blagajnice za popravilo cerkve. Cerkev si sme denar na „Monte di Pietà“ izposoditi. V zadnji starešinstveni seji se je prevdarilo prispevek od občine 500 K, dalje robote, kamenje, pesek za zidanje. Socinega peska za gladenje zida in oboka imamo dovolj, kajti vsak hišni gospodar ga je prinesel 1 mernik (kabzaink). Župan Savljč je dovolil na svojem zemljišču kopati pesek za zidanje, Madon je dovolil na svojem kamenje kopati. Zidanje se mora pričeti brzo, kajti pri nas začne zgodaj briti in zvižgati, v jesenskem vremenu pa je zidanje pri nas nemogoče, kajti vso opeko in kamenje bi zidarju iz rok veter odnesel. Župan in gospod kurat sta se veliko trudila, predno sta ljudi združila k popravilu cerkve. Pa pravijo: „komanda ni!“ Komanda je, a je niso hoteli poslušati! Nekateri so godrnjali, češ, potakajmo druge komande, drugega župana, drugega kurata, drugega učitelja, potem cerkev popravimo, ali vse zastoj, Blaž ni miroval, dokler ni svojega namena dosegel, to kar je želel, namreč, da bi cerkev letos popravili!

Dne 20. avg. t. l. bodedo imeli na Banjšicah volitev 3 mož v starešinstvo. Dolenjci so rekurali proti volitvam. Edno leto smo čakali rekurzove rešitve. Nekateri se nadejajo, da pade isti dan na pozorišču i stari župan Savljč, a motijo se, kajti nas mnogo zaslužni župan Savljč je v obče priljubljen mož v občini, on je mož beseda, kar reče, je kakor pribita, in le čudež bi se zgodil, ako bi se želja istih, ki bi tudi radi županili in tajnikovali, posrečila. Sedanji župan, previden mož, naprednjak, pridobil nam je pošto, cesto, i. t. d., izvrstno posipa poti v primeri z drugimi, on napravi vse, a z zelo manj ko mogoče malimi stroški, ker ve, kje tičimo. Britka izguba bi nas torej zadela, ako izpustimo iz svoje srede moža, ki deluje neumorno za naš blagor.

Podlesčan.

Z Vrha pri Št. Viški gori.*) — Pred nedolгим časom je prinesel „Primorski List“ ali bolje „Prismojenec“ celo vrsto lazi in obrekovanj na rovaš naprednjakov na Št. Viški gori. Ta obskurni listič je romal na povelje nunčev od tercijske do tercijske, da je postal naposled tako umazan kakor one same. Ti ljudje nosijo glave po koncu a svojih nog ne morejo vlačiti zi telesom, kakor bi

bili od Burov potolčeni. Ta podrepnjaška banda ne vidi bruna v svojih očeh. Na dolgo in široko nočem popisovati slabosti naših klerikalcev, da se kdo naših vrlih naprednjakov ne pohujša, pač pa hočem na župnikove ljubezljivosti raz lece, da oni, kateri so pred cerkvijo ostali, so vsi nečistniki, tatovi, pijanci itd., prav na kratko odgovoriti. Res je sicer, da je sedelo nekaj mož in fantov pred cerkvijo, da odpotijejo trud celega tedna; v cerkvi nimajo kam sesti, saj so vsi stoli (klopi) od naših klepetavih, prilizjenih, hinavskih in lačnih tercijsk zasledene.

Gospod župnik! Ali se več ne spominjate, kaj je ljudstvo govorilo o Vašem čudežu? Ali mar hočete, da natančno pojasnim svetu celo zadevo, da bo strmel in se čudil? Ali se dosedaj ne veste, dasi imate cel „skrbasti parlament“ na razpolago, ki Vam vsaki najmanjši doodlaj prinese, da je vendar le oni človek največji nečistnik, kateri je poleg altarja najbližje stal. Svetujemo pa Vam in mežnarju, da pomedeta najprej pred svojim pragom ter šele potem lopnita po nas grešnih naprednjakih. Mežnar zna prav dobro zabavljati in udrihati po nas naprednjakih na komando učenika, a ko je čas bire, tačas je naša pšenica, ajda, maslo itd. dobro. Z vso pravico smemo zahtevati od teh ljudi, da spolnijo najprej svoje dolžnosti ter da drže jezik za zobmi, sicer jim ob biri lahko pokažemo vrata. Sramotili so tudi naše napredno „Kmetijsko bralno društvo“, katero je prevzelo prevzvišeno nalogo, ude poučevati ter jih preskrbovati z drevesi. Da je to društvo prepotrebno, kaže število članov drugega leta društvenega obstanka; društvo šteje nad 70 članov. Ali ni to za nas hribovce veliko število?

Le zabavljajte ter metajte nam polena pod noge, saj duha časa ne vstavite, ker on se vsak dan bolj odločno pojavlja v našem kmečkem ljudstvu. Naprej hočemo in ne nazaj, to si dobro zapomnite, vi zapeljani „črnuhi“. Držimo se gesla: Kmet s kmetom, gospod z gospodom. Kmet.

Pliskovica, dne 13. avgusta. — Slavno uredništvo „Soče“! — Prosim, da sprejmete par vrstic v Svoj cenjeni list kot znak, da še živimo. Včeraj, to je 12. t. m., je bila po našem Krasu nevihta. Bliskalo, gromelo in treskalo je, da je bila groza. Treščilo je v eno hišo, kjer so bile 3 osebe ravno kuhinji, gospodar, žena in hči. Vse tri osebe je vrglo ob tla, da so šele čez nekaj časa prišle k zavesti. Gospodinja je bila najdalje v nezavesti, in ko se je zavedla, so jo nesli v posteljo, kjer se zdaj leži, vendar je upanje, da okreva.

Ko se je zvedela strašna novica, so hiteli ljudje skupaj, da vidijo na licu mesta, kaj se je zgodilo. Komentovali so vsak svoje mnenje o strelji, in izražali sočutje prestrašeni rodbini. Med temi radovedneži je bil tudi neki mož, ki se je prav nedostojno izrazil. Povedati moram, da je v bližini tega nesrečnega kraja tudi bralna soba našega društva, in ko je omenjeni mož šel mimo, je rekel, da je strela bila namenjena v to hišo, kjer je bralna soba, a da je vdarila pa v uno hišo. Ako bi bile to besede kake nerazsodne žene, naj bi že bilo. Ali to od moža, ki je oče dveh menihov in ene nune, to je vse kaj drugega, in on je po vrhu še steber klerikalcev, ki so z eno nogo že v nebesih. Glejte, taki so sadovi „Prim. Lista“! Ako bi rad priklical strele na moža, oziroma hišo njegovo, ki je dal sobo bral. društvu, to pač kaže njegovo klerikalno srce. Gospodar omenjene sobe, kakor tudi vsa družina, se vede povsem dostojno, da ni kaj kritikovati. Ako pa želite društvu kaj takega, tudi kaže njegov dušni položaj. Prašamo ga, kaj je društvo komu zalega storilo? Navedite le en slučaj, ki bi bil le najmanjše graje vreden. Pomisli naj, da, ko bi Bog hotel grešnike koj kaznovati, ali bi ne bil tudi on kaznovan že radi predolgega jezika? Saj o vsakem ve njegov jezik kaj povedati. In kako smešen je v kritikah! Kar predpoldne hvali, popoldne je graja, sploh pa se vede kakor petelin na strehi.

No, vse to bi bilo izostalo, da se ni o društvu tudi že prej surovo izražal. Le pogledjte, kako mu skriplje tistih par zobcev, kadar o društvu govori. Društveniki smo vsi dobri kristijani, morda boljše od njega! Vsaj strel ne kličemo na nobenega.

Ako ste na društvo jezen, da se ne strinja s Perincičevanjem v Pliskovici, saj Perincičevanja smo vsi siti, katerega nas Eminenca kmašu reši. Drugega ne rečemo, nego moža priporočamo v molitev g. okrog

„Prim. Lista“, kateri mu je že vso pamet zmešal. Pa tudi menihom ga priporočamo v molitev, saj sta mu dva v najbližjem sorodstvu.

Nekdo, ki se strele boji.

Is Št. Andreža. — Zadnji krivoverski „Primorski List“ piše tudi nekaj o misijonu! Vidi se, da oni dopisnik istega dopisa ima mnogo lazi v svojem požrešnem širokem klerikalnem želodcu. Zato jih je nekaj izbutal v „Prismojencu“. Z dolgimi nogami in širokimi usti pripoveduje, kako ogromna je udeležba pri misijonu. Resnica pa je, da je udeležba domačinov jako picla, posebno pri jutranjih govorih, kajti ljudje so preveč z delom obloženi.

Dopisnik v „Prismojencu“ obžaluje, da se dobe v Št. Andrežu take ljulike, ki „Soci“ dopisujejo. Zato se je dopisnik spravil na svojo osebo in me imenuje s polnim imenom, da sem jaz pisal oni članek v „Soci“ o svetem misijonu.* Evo sad sv. misijona, kako je to klerikalno šepasto revče vze vsega vedno. Pozor, torej „liberalci!“ Pripoveduje tudi, da sem se jaz v imenu narodno-napredne stranke (Kdo me je pa pooblastil?) že pred misijonom repenčil po občini, da misijon ni potreben, in da v imenu naprednjakov proti misijonu protestujem, ter da sem šel tudi h kuratu in da sem v imenu narodno-napredne stranke zahteval, da se misijon vstavi.

G. dopisnik v klerikalni lažnjivi kozi, imate li zato potrebnih dokazov? Odkod imate dokaz, da sem jaz pisal oni dopis v zadnji „Soci“? Odkod imate dokaz, da sem jaz že pred misijonom govoril po občini proti misijonu? Odkod imate dokaz, da sem šel jaz h g. kuratu, da se misijon vstavi, v imenu narodno-napredne stranke?!

Da sem šel h g. kuratu, to je res, ali sem šel le po svojem pravilu zaradi pogreba moje pokojne hčerke, ter do istega dneva nisem ničesar o sv. misijonu vedel. Isti dan, to je 2. avgusta, mi je sam g. kurat povedal, da se prihodnjo nedeljo začnejo govoriti sv. misijona. Jaz pa nisem ničesar protestoval proti misijonu, ampak se celo g. kuratu rekel, da misijon je v Št. Andrežu jako potreben, ali da malo sadu obrodi, kajti jaz poznam predobro svoje sovaščane. Da bi se Št. Anderžci „poboljšali“, treba jim pokazati živega na debeli verigi privezanega hudiča, posebno pa dopisniku „Prismojencu“. Kaj sva se z g. kuratom govorila, — potrudite se do njega, naj vam pove, ker jaz ne morem vsega napisati.

Preden skontujem, pa zahtevam od onega dopisnika v krivoverskem „Primorskem Listu“, da mi v 14 dneh popolnoma dokaže, kar je pisal, ako tega ne stori, se vidiva drugje.

Andrej Zavavlav.

*) Potrjujemo, da gosp. Zavavlav ni pisal one vesti v „Soci“ in tudi ne stoji z njo v nikaki dotiki. Uredništvo.

Domače in razne novice.

Osebnostne vesti. — Davčni oficijal gosp. Andrej Kavš v Pulju je premeščen v Gorico. — Gosp. dr. Andrej Lisjak je odpotoval ter se vrne zopet v Gorico dne 7. septembra.

Članom izpraševalne komisije za ljudske in meščanske sole v Gorici so imenovani gg. ravnatelj Štef. Križnič, predsednikom, prof. Viktor Bežek, namestnikom, člani pa so gg.: prof. Anton Šantel, Ferd. Seidl, Ant. Fras, Ant. Gvaiz, dr. Fr. Kos, Pij Babuder, Aleks. Gioseffi; vadični učitelj Karol Travan in okr. šol. nadzornik Finžger.

Deželni zbor goriški bo otvorjen zopet, kakor se čuje, okoli srede septembra, najbrže v sobi od 15.—20. na kratko zasedanje. Potem bo deželni zbor razpuščen, in nove volitve utegejno biti ali koncem oktobra ali verjetneje začetkom novembra.

Tečaj za knjigovodstvo, jednostavno in dvojno, trg. dopisovanje itd. se odpre v prvi polovici meseca septembra. Oglasiti se je do 1. septembra v naši „Goriški Tiskarni“. Dasi se je oglasilo že lepo število udeležencev, je pričakovati vendar, da se število istih pomnoži, vsled česar se določi toliko nižja mesečina. Zadnjič smo povedali, da se je oglasila za pouk tudi jedna dama. Radi tega opozarjamo, da je tak pouk potreben tudi blagajničarkam ter drugim uslužbenkam v trgovinah in obrtnih kakor tudi pride prav pri vsakem večjem gospodinjstvu. Torej upamo, da nikdo prizadetih ne zamudi le ugodne prilike, poslužiti se poduka v trgovinski stroki.

Zavod gluhonemih v Gorici. — V torek so zaključili na tem dobrodelnem zavodu šolsko leto ter se je vršila preskušnja ob zaključku od 9. ure do čez poldne. V dvorani se je bilo nabralo premnogo odlič-

nega občinstva, predsedoval je preskušnji deželni glavar vit. dr. Pajer, navzoč je bil tudi Em. kardinal, dež. odbornik dr. Verzeznassi, kanonik in dekan Sedej itd. Najprej je izpraševal gojence vodja zavoda Miroslav Lenardig verstvo. Učenci so vsi povoljno odgovarjali. Potem je sledilo učitelstvo. Izvrstno so govorili gojenci prvega razreda pod učiteljico g.čno Berlotovo. Tudi v drugem razredu so se sponesli dobro, prav posebne hvale vredno pa so govorili gojenci tretjega razreda pod učiteljem Rudežem ter povedali, da so se tudi naučili dovolj iz tistih predmetov, katere potrebujejo za življenje, kakor zemljepis, zgodovina itd. Lepo so odgovarjali zlasti iz zgodovine. Pohvale so vredni tudi gojenci prvega italijanskega razreda pod učiteljico Sommariva, na sploh pa je treba poudarjati, da so se slovenski gojenci veliko bolj obnesli nego italijanski. Slovenski gojenci so govorili dokaj razumljivo, od italijanskih pa je bilo le težko koga razumeti. To bi bili morali čitati tudi v italijanskih časopisih, ako bi poročevalci poročali nepristransko resnico.

Koncem preskušnje je bila telovadba. Slovenske gojence pod vodstvom g.čne Berlotove so telovadile prav lepo, ravno tako italijanske pod učiteljico Moseltig. Posebno zanimivo in nekaj novega je bilo videti, kako je gojenec tretjega razreda Ive Kirinčič komandiral svoje slovenske gojence kakor kak pravi hrvatski korporal, in kako je Bogomil Mohovič vodil svoj italijanski oddelek, oba pod spretnim vodstvom večšega učitelja Rudeža. Priznanje mu je prihajalo od vseh strani.

Iz razvrstitve gluhonemih gojencev deželnega zavoda v Gorici konec šolskega leta 1901. posnemamo, da je bilo gojencev in gojenk skupaj 74, in sicer v slovenskem oddelku 38, v italijanskem pa 36. Po spolu je bilo dečkov 41, deklic 33. Iz Istre je bilo gojencev in gojenk 36, drugeče so s par izjemami vsi iz naše dežele.

Ravnatelj zavodu je gosp. Friderik Lenardig, učno osebje pa tvorijo g. učitelj Ant. Rudež ter g.čne Matilda Berlot, Cilka Matteuz, Ter. Sommariva, Jos. Stepanig in Terez. Moseltig-Kürner. — Učitelstvu, zlasti na slovenski strani, so vspehi pač v veliko zadovoljnost in nesrečni starši so jim pač hvaležni za nemali trud.

Dostavek. — Še par besed imamo dostaviti. Da se je ta poskušnja tako lepo izvršila ter so bili navzoči naravnost očarani o lepih vspehih, in da se že več tak izvršuje, je pripisati posebno slovenskemu oddelku gojencev, kajti le ti so, ki se v resnici izkazujejo toliko v govorjenju kolikor v napredku. Italijani pa slikajo zavod, kakor da bi bil povsem italijanski, hoteč mu dati seveda povsem italijansko lice, kakor hočejo po svoje pobarvati vse.

Posebej moramo imeti še risanje in lepopisje. Znano je že iz prejšnjih preskušenj, da gluhonemi gojenci čudovito lepo rišejo. Tako se je videlo tudi pri tej preskušnji. Jednako lepa je njih pisava. Vendar zopet ne smemo tu spregledati slovenskih gojencev 1. razreda pod vodstvom g.čne Berlotove, ker se sliši kar neverjetno, da gojenci v prvem razredu tako lepo pišejo, no, da oni v tretjem slov. razredu pod vodstvom g. Rudeža krasno pišejo, nas potem seveda ne preseneti. Pisava gojenke Šturmove je res naravnost krasna.

Konečno moramo poleg večšaka in izvrstnega učitelja g. Rudeža omeniti posebno pohvalno g. ravnatelja Mir. Lenardiga, ki je izvrsten katehet, ki skrbi za red in lepoto v zavodu, da ima tako lepe vrte, saj se zdi vse v cvetlicah, in gojenci so tako zdravi in debelo-rudečih lic.

Obdarjeni in pohvaljeni gluhonemi gojenci v slovenskem oddelku so bili: Obdarjeni: Grzetič Antonija iz Dobrinja, Bernič Anton iz Dobrinja, Rustja Anton iz Skrilj, Ozbič Marija od Sv. Tomaža in Kirinčič Ivan iz Dobrinja. Pohvaljeni so bili: Mljac Karolina iz Lokve, Sarson Anton iz Marčelj, Modic Jurij iz Vel. Blok, Orel Leop. iz Šmarji in Sorli Marjeta z Grahovega. V ženskih rotnih delih je bila obdarjena Prijon Terezija iz Solkana, pohvaljena pa je bila Šturm Ana iz Gabrij, v poljedelstvu obdarjen Orel Leop. iz Šmarji.

Strah v Nabrežini. — Minolo soboto je bil velik ljudski shod v Nabrežini, na katerem so prečitali pogoje delodajalcev. Delavci pa niso sprejeli teh pogojev, marveč so sklenili soglasno, da se ne bodo več pogajali z njimi ter jim poslali ultimatum.

V nedeljo je bil shod v Sv. Križu, kjer je bilo zbrano do 2000 ljudi. Govorili so Kopac, Učekar in Bianchi.

Gospodarji v Nabrežini so sklenili, da ne morejo ugoditi zahtevam delavcev ter da radi tega zapro vsi svoje klesarske delavnice. Ako se to res zgodi, tedaj bo uplivalo to skrajno neugodno na Nabrežino in okolico, ki se je dvigala po večjem prav vsled klesarske obrti. Menda pa se vendar najde kak modus, po katerem se dajo končno uravnati zahteve delavcev z onimi delodajalcev!

Prekrasen poziv imenuje „Prim. List“ poziv „Slovenca“ na slovensko ljudstvo na Kranjskem, s katerim smo se bavili tudi mi zadnjič na uvodnem mestu. Poziv je pa v istini poln lažij in podtikanj, brez katerih klerikalci nikjer ne morejo živeti, in poziv je tako podel, da je vreden le klerikalne stranke! Tak poziv pa imenuje „Prim. L.“

*) Ta dopis smo prijeli iz kmečkih rok, le nekaj besed smo popravili.

prekrasen. No, saj smo rekli že zadnjič, da naši klerikalci se pridno vežbajo pri kranjskih sobratih gledé na predstoječe deželnozborske volitve. Kdo ve, kakšen poziv izdajo klerikalci na Goriskem? Gotovo bu sličen onemu v „Slovincu“. Konstatovati se da celo naprej, da bo mrgolelo v njem lažij, kajti klerikalec desetkrat zevne, enajstkrat se pa zlaže, kakor pravi narodna prislovica.

Pritožbe delavcev pri gradnji Vipavske železnice. — K že omenjenim pritožbam omenjamo danes, kako izplačujejo delavce. Danes 8 dni so izplačevali neke na Vipavskem. Izplačevalec je spravil denar za vsakega posebej na kupčke, katere je potem pokazal, za katerega da je vsak kupček pripravljen. „Ta je za Vas, ta za Vas...“ pa ni treba nič šteti. Kdor se ima kaj pritožiti, naj se oglasi v ponedeljek. In glej! Marsikateremu je manjkalo toliko in toliko. Ali kdor se je oglašil v ponedeljek, ali mislite, da je dobil primanjkljaj? A kaj se! Nekateri so šli v Ajdovščino, drugi celo v Gorico, ali povsodi so slabo opravili....

Ali ni res nikoga tu, ki bi varoval ubogega delavca pred takim postopanjem z njim? Nekdo je bil šel v Ajdovščino k sodniku, kateri pa ga je napotil na okr. glavarstvo. Tudi mi smo tega mnenja, da okr. glavarstvo je poklicano varovati delavce v takih slučajih, in mislimo, da stori svojo sveto dolžnost, ako se potrudí, med podjetniki in delavci napraviti red in mir! Zadnji čas bi bil za to!

Šolski Dom v Gorici. — „Slovenski Narod“ piše: Na glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru smo izvedeli, da je družba v milolem letu dala za šolstvo na Goriskem 3578 K. Dotične zavode upravlja „Šolski Dom“. V očitelju temu dejstvu, da žrtvuje Ciril-Metodova družba tako lepo svoto za rečene zavode, pa moramo vendar vprašati: Kako pride „Šolski Dom“ do tega, da se postavlja v službo dr. Gredolčeve stranke. In kdo da je stranka, je širšemu občinstvu dobro znano iz „tutti frutti“, ki jih je priobčila „Soča“. Odločno protestiramo proti temu, da bi goriska „tutti frutti“ stranka izkoristila „Šolski Dom“ v svoje umazane strankarske namene, da bi ta stranka uganjala svojo pogubno politiko s pomočjo „Šolskega Doma“, ki dobiva podporo Ciril-Metodove družbe. Klerikalna strankarska podjetja morajo na vsak način iz „Šolskega Doma“, in če se to ne zgodi, se poskrbi na prihodnji glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, da se Šolski dom postavi pred kategorishte aut — aut.

Iz učiteljskih krogov v „Prismojencu“. — V zadnjem „Prismojencu“ je priobčenega zopet iz „učiteljskih krogov“ nekaj, kar pričinja za lažjo, skončuje pa s perfidnostjo. Pričenja, da „Soča“ je že ponovno imenovala učitelje farovške skledoliznike. Stavek, tako zapisan, ne odgovarja resnici. Res pa je, da so bili imenovani skledolizniki tisti dopisniki po „Prismojencu“ in „Norici“ ki se pehajo v številki za številko teh dveh trobil za farovž ter se jim pozna lizanje celo v dopisu! — Na koncu pa prihaja hinavec v „Prismojencu“ do „jamra“, da „Soča“ hoče ločiti duhovnika in učitelja, in glejte, ali bi mogel kdo na kak drug način bolj škodovati našemu narodu? Poliznjeni hinavec! Citajte dopis „Iz vrst učiteljev“ v st. 93. od 13. t. m., tam najdete možki odgovor na vsa svoja zvijanja! Seve, za take vrste ljudij je vsak pameten odgovor le bob v steno, kajti vseh koncev konec je ta, da prevlada pri njih lizanje skleda!

Nekaj o šolskih razmerah je napisala „Gorica“. Toži, da tuintam je zavladala med otroci taka surovost in združanost, da morajo posegati vmes pol. oblastnjie proti sol. paglavcem. Tu prideva „Gorica“ v oklepaju besedo: Napredek! Potem da mnogo otrok zanemarija solo itd. Nu, mogoče so slične pritožbe deloma opravčene, ali da bo vedel svet, ker „Gorica“ hudomušno prišavlja „Napredek!“, povemo, da take pritožbe prihajajo prav od tam, kjer učiteljujejo klerikalni učitelji. Nasi napredni se brigajo vedno bolj in bolj za pouk v šoli ter store v to svrhu, kar jim mogoče. Tudi se jim gleda na vsak korak, dočim klerikalni učitelj sme delati, kar hoče, in radi tega umevno, da prihajajo iz delokrogov slednjih pritožbe. Pa takih bo še več, ako nastane v deželi se kaj sol po znanem šempaskem vzorcu. Potem pojde res ves napredek rakom žvižgat, žabam pet! — Gospodje, le tje glejte, odkoder izvirajo v resnici take pritožbe!

Biljenski kurat Rojce ne pusti nikoga na miru. Dne 4. avg. se je peljal izvošček P. Pahor iz Renč skozi Bilje. Na celi poti niso videli, bilo je 10 oseb, nikakega nunca, tudi ne onega iz Bilj. Toda glej čudo! Tisti dan je pravil kurat biljenski na Volčjdragi, da izvošček Pahor je razsajal za kuratom, da naprednjaki grelo naprej, in da konj mu je šel nazaj.

Radovedni smo, kaj poreče na to g. kurat? Ali bo zanikal ali potrdi gorenjo vest? Potem pa damo tej reči pravo ime!

V Dornbergu priredi jutri 18. t. m. ob 5. uri popoldne ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda veselico s tem-le vsponedom: 1. Ob 3. uri popoldne ogledovanje železniške proge in predora. II. Vspored veselice: 1. Pozdrav prvomestnice; 2. C. pl. Farkaš „Sokolska koradenica“, udarja domači tamburški zbor; 3. Deklamacija; 4. H. Ploberger „Tout à vous“, conc. rev. za štiri citre s spremljevanjem goslij; 5. Iv. pl. Bajc:

„Poputnica Hrvatskega doma“, poje možki zbor; 6. V. Parma: „Venček slovanskih napevov“, svira domači orkester; 7. T. H. Sattner: „Na planine“, poje možki zbor; 8. C. pl. Farkaš: „U boj“, udarja domači tamburški zbor; 9. „To sem bil jaz!“ veseloigra v enem dejanju; 10. C. M. Ziehrer: „Wiener Bürger“, svira domači orkester; Po veselici prosta zabava.

Prav uljudno se vabi p. n. občinstvo k tej slavnosti, s kojo je združeno ogledovanje gradnje vipavske železnice, ki je uprav v Dornbergu najraznoličnejše in najzanimivejše, ter za naše okolice popolna novost.

Prijateljem trtozeje bodo na uslugo voditelji, koji jim razkažejo nasade ameriških trt v suho in zeleno cepelnih.

Torej v nedeljo vse v Dornberg, kjer se Vam nudi toliko užitka! — Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

V Devin! — Dne 25. t. m., to je prihodnjo nedeljo, priredi „Tržaški Sokol“ izlet v Devin. Tega izleta se udeleži poleg drugih društev tudi „Goriški Sokol“ korporativno z eno vrsto telovadcev. Opozarjamo na to slavnost v Devinu tudi druga društva in naše p. n. občinstvo, nadejaje se, da se zbere 25. t. m. v Devinu lepa množica slovenskega ljudstva in rodoljubov. Zato nam bodi za 25. t. m. deviza: v Devin!

Upraviteljica raznih listov nastopi lahko službo s 1. sept. — Zahteva se popolno zmožnost slovenščine v pisavi. Ponudbe sprejema „Goriška tiskarna“ A. Gabrček.

Droblž. — V sredo in v četrtek povodom praznika Vel. Šmarna je bilo v Gorici obilo lujcev, namreč romarjev, pred vsem romaric, ki so šli na Božjo pot na Sv. goro. Zlasti mnogo jih je bilo iz tržaške okolice.

Povodom cesarjevega rojstnega dne sta bila pomiloščena dva kaznenca v kaznilnici v Gradiscu ob Soči; ta dva sta Fran Gorisek in Fran Zupancič s Kranjskega.

V Gradež prihaja letos izredno veliko lujcev. Tako jih je bilo do 7. t. m. po magistratovem izkazu 2284.

41-letni Ivan Š. v Dornbergu je razgrajal po vasi. Vsled tega ga je prijel orožnik, kateremu se je zoperstavljajl ter ga hotel celo udariti. Ta človek ima v Dornbergu neko hišico, katero ima v najem neki Bree; temu je rekel nekoč, da mu zažge hišo, da bo zgorela družina živa, tudi če gre za 20 let v zapor. Djali so ga pod kuratelo, poprej pa še ga 4 mesece v zapor.

Na 6 ur zopora je bil obsojen Jos. J. iz Opatjegasela, ker je skočil z vlaka poprej, nego se je vstavil. Torej nikar ne skakajte z vlaka, predno se ne vstavi, kajti kazen za to je gotova: ali se človek ponesreči, da pomni svoje žive dni nepremišljenost, ali ga pa vložijo v luknjo za nekaj ur!

Delavcu Iv. Kušu iz Galicije, ki dela pri Vipavski železnici pri Dornbergu, je padel 6 m dolg hloď na levo nogo ter mu jo poskodoval, da so ga morali prenesti v tukajšnjo bolnišnico.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — Dotim se glede časa, kdaj se snide drž. zbor, vrše se pogajanja, pišejo česki listi, da bode moralo bodoče zasedanje narodne razmere na Českem vsekakor urediti. To se zgodi težko, ker je nastala med Nemci na Českem velika nesloga. Nekateri so za Pradejevo stalisce, da treba Česko razdeliti v dve upravni polovici, drugi pa proti temu. Shod v Brucku ni donesel nobenega zjedinenja. Drž. zbor pa bode imel gotovo drugih nujnejših nalog: treba je dognati proračuna za l. 1901 in 1902, izgotoviti avtonomni carinski tarif, ter dognati vprašanje gledé zavarovanja privatnih uradnikov.

Državni zbor bo sklican, kakor se čuje od merodajnih stranij, v prvi polovici meseca oktobra.

Volilno gibanje na Kranjskem. — V nedeljo je bil v St. Petru na Krasu shod zaupnikov narodno-napredne stranke, ki je sklenil kandidovati za logaški okraj gosp. Arkota, za postojinski pa g. Ambrožiča. Kandidata se postavili ljudski zastopniki, torej sta kandidaturi pravi izraz ljudske volje.

Shod na Rzelju na Vipavskem, kateri je imel dne 11. t. m. kandidat Ivan Božič, je bil jako dobro obiskan.

Dr. Tavčar je imel v nedeljo shod v Novemestu, na katerem je povdarjal važnost, da mesta volijo napredne poslajce. Bil je določen kandidat za dolensjaka mesta.

Jutri bo imel dr. Tavčar shod v Vipavi. Med klerikalci ni povsodi prave sloge gledé kandidatur, kakor se kaže. V kranjskoškofjeloškem okraju je postavljen od strani dr. Šustersiča kandidatom dr. Brejce, ali s tem ni zadovoljen znani dekan Koblar, ki hoče kandidovati na svojo roko in se že sedaj agitira tam proti dr. Brejcu.

Vlaska klavzula in Italija. — Milanski list „Sole“ priobčuje, kakor pravi, iz dobrega vira, sledečo vest iz italijanskega ministerskega sveta: Italijanski kabinet ja namreč soglasno sklenil, da se pred pričetkom pogajanj s sosednjimi državami glede obnovitve trgovinskih pogodb kot conditio sine qua non spravi v prvi vrsti na dnevni red vprašanje gledé carine na italijansko vino. Ta sklep je storila italijanska vlada v svesti si, da bo konečno odnehala tudi avstro-ogrska vlada, če bo vedela, da drugače ne more skleniti trgovinskih pogodb z Italijo.

Kajpada je to samo pesek v oči, ker je vsakomur jasno, da Italija ne more obstati brez trgovinske zveze.

Proces Sarafov. — Sarafov in tovariši so bili svoj čas obdolženi, da so povzročili tiste politične umore rumunskih odličjakov, ki so se izvršili nedavno temu na Rumunskem na nekaterih Bulgarjih. Sodni dvor pa je Sarafova in vse druge oprostil obtožbe. Člani makedonskega odbora v Sredecu so priredili tem povodom veliko demonstracijo, katere se je udeležil skoro ves Sredec, tudi vojaštvo.

Vesti iz Amerike. — V „Glasu Naroda“ citamo:

Vročina in suša. — St. Louis Mo., 24. julija. Vsled vročine je danes umrlo 50 ljudi, kar je največje število solnarice, odkar stoji mesto St. Louis. Zdravniki so vsled prenapornega dela utrujeni. V več dolinah porečja veletoka Missouri pomanjkuje vode. V mnogih krajih stane sod vode 50 centov.

Iz Boonville se poroča, da je vročina dosegla 114 stopinj. V Cooper county ni več krme za živino; farmerji so pričeli krave, vole in prešice klati, da gladu ne poginejo. Konji padajo vsled vročine kakor muhe.

Lincoln, Neb., 24. julija. Vročina še vedno traja. Oves je uničen.

St. Paul, Minn., 24. julija. Včerajšnji dan je bil najbolj vroč, kar jih je dočakal severozapadni del republike. V New Ulmu je vihar več poslopij razdejal. V Olmstead county razsajal je tornado in opustošil 25 milj dolgo ozemlje.

New Orleans, La., 23. julija. V južnem delu države Mississippi je razsajal vihar, ki je napravil mnogo škode. V Biloxi je razdejal mnogo hiš, ruval drevesa in potopil več ladij, ki so bile v luki usidrane.

Topeka, Kansas, 24. julija. Sto in devet stopinj vročine. Na preriji in polju je kakor v žareči peči. Iz vseh krajev prihajajo poročila o mnogih mrtvih in bolnih. Mnogo farmerjev je umrlo na polju. Ako tudi prične deževati, ne bode več koristilo.

Stroj mu je odrezal nos. — Cleveland, Ohio, 24. julija. Delavec Josip Marovs, ki je delal v skladišču rude „Cleveland & Pittsburg Dock“, je žrtva čudne nesreče. Nesrečen je namreč, ne da bi na to mislil, prišel z glavo preblizo velikih parnih skarij, katere so mu odrezale nos. Marovs videč, da je njegov nos zgubljen, je tekel k telefonu in poklical zdravnika, kateri mu je nos zopet prišil na prejšnje mesto.

Kitajsko. — Reuter naznanja, da poslaniki so podpisali mirovne pogoje, kakor so sedaj, da bi tako uplivali na vlade, da bi se ne zahtevalo še prememb. Prihodnji terek podpisuje baje mirovni protokol skupno s kitajskimi pooblašcenci.

S Kitajskega v Evropo. — Koncem prihodnjega meseca se pripelje z Lloydovim parnikom „Nadvojvoda Fran Ferdinand“ večji oddelek nemške ekspedicijske armade s Kitajskega v Trst. Od tam se odpeljejo vojaki preko Dunaja domu. Na Dunaju ostanejo 3 dni.

V Južni Afriki. — Krüger je dobil iz južne Afrike poročilo, da je 17.000 Burov in 12.000 Holandcev iz Kapske kolonije pod bursko zastavo. — Krüger je protestiral pri vseh velevlastih radi proklamacije, katero je izdal lord Kitchener. Ako se lotijo Angleži izvrševati zaganja v proklamacije, posežejo tudi Buri po najhujših represalijah.

Neki angleški častnik piše o burskih ženah: Burski tabori nam provzročajo največje težave. Tabori so izvori ustaje in vseh težkoč. Ženske in se posebno žene burskih častnikov in poveljnikov nas nad vse sovražijo. Zasmehujejo nas, ker jih redimo in preskrbujejo z obleko. Burum, ki se nahajajo še v vojski, zabčujejo v pismih, naj se le hlabro in vstrajno bore, ker njim gre dobro. Za svoje opravljajo dalje molitve, sicer pa govore samo o vseh njih svojih mož ter s tem navdušujejo posamezne omahljivke. Nihče ne more dvomiti, da so ravno ženske v naših taborih največ vzrok, da se ni vojska končana. Proti nam so popolno nespravljive in se ne bodo nikdar sprijaznile z našim narodom. Z zunanjim svetom so v vedni dotiki in vsaka najmanjša smola na naši strani je takoj znana v vseh taborih mnogo prej, predno smo mi obveščeni o njej vojaskim potom.

Rannotero. — Med postajama Zalog in Ljubljana se je vrge pod postni vlak Simo Pajič, urednik lista „Novo Vreme“ iz Zemuna. Vlak ga je razmesaril. Pajič je bil slaboumen. — Na progi Maribor-Pragarsko je povozil v sredo brzovlak poštnega uradnika Feldbacherja. Ta je namreč hotel rešiti otroka nekega žel. čuvaja, ko je tekel čez tir, ali vlak je oba raztrgal na kosce.

Narodno gospodarstvo.

ORGANIZACIJE KMETIJE.

(Članek izven uredništva.)

(Dalje.)

IV

Nemec Dr. Fr. Oppenheimer, bivši socialnodemokratski pisatelj, je spisal dve knjigi o organizaciji kmetije v našem in bodočem času. Najboljši gospodarski pisatelji so se o teh knjigah: Die Siedlungsgenossenschaft (naselilna zadruga) in: Grossgrundeigenthum und sociale Frage (veleposestvo in soc. vprašanje)

izjavili, da jih je treba uvaževati kot najvažnejše pojave naše zdajšnje literature. V teh knjigah podaja Oppenheimer pregled o dozdanjem stanju kmetije in slika pot, katero mora ista v bodoče hoditi. Po njem je vprašanja kmetije deliti v štiri razdele:

1. Agrarno vprašanje veleposestva, ki hoče rešiti zagonetko, kako naj naše evropsko veleposestvo dela, da zamore tekmovali z ameriškim poljedelstvom in kmetijskimi pridelki drugih svetov, katere meče zdaj cena vožnja s parobrodi in po železnicah na evropski trg po tako nizkih cenah, ki pri nas pokrijejo komaj stroške pridelovanja istih.

2. Agrarno vprašanje kmetijskega srednjega stanu, srednjega kmeta. Ta mož je v gospodarstvu sveta najvažnejši človek. Rešiti gre vprašanje, kako zabraniti, da isti ne zgine.

3. Agrarno vprašanje je, krko kmetijskega delavca brez lastnine ali malega bajtarja rešiti, da gmotno boljše izhaja in da se ga vzdigne iz njegove duševne reve višje, tako da postane tudi ta samostojen, samosvest, dober člen družbe.

4. Agrarno vprašanje je: tehnično agrarno vprašanje, ki ima pokazati in izvršiti, kako je mogoče kmetijsko obrt tako preosnoviti, da isto zdajšnje skoraj povsod nahajajo razmerje slabotnega dela in gospodarenja z malimi pridelki zapusti in se preosnovi tako, da zamore tako delati, kakor naša zdajšnja velika industrija, ki toliko proizvajajo in zraven toliko človeških moči privarči in tako, da zamore kmetija tekmovali s industrij. To vprašanje je po Opp. rešiti s tem, ako se dobi srečno razmerje, v kojem se gospodarjenje veleposestva in kmetovanja na manjših kmetijah zjedini. Ta štiri agrarna vprašanja delajo glavna znamenja socialne bolezni na kmetiji.

Povedali smo poprej, kako si skuša veleposestvo odpad človeških moči nadomeščati s stroji, oziroma pridobiti delavce za stalno delo, da goji tudi industrije na veleposestvu. V novejšem času oddajejo veleposestniki delavcem nekaj oralov zemlje, na kateri jim stavijo hišice in se zavežejo, da jih drugo ne more iz njih pregnati, nego nodelavnost. Zavarovanje teh delavcev se v nekaterih nemških krajih splošno upeljuje. Da lože delavce na veleposestva dobijo in jih držijo, sklepajo nekateri italijanski in nemški veleposestniki s svojimi delavci pogodbe, da se prebitki kmetovanja mej delavci in lastnikom veleposestva razdelijo na polovico. Pogodbe so, da se daje delavcem obdelovanje v akord. „Metajaza“ se zove pogodba, po kateri ima delavec neki del pridelka. To navado najdemo tudi še v nekaterih slov. krajih na manjši kmetiji.

Baron Rotenhahn na Nemškem je že leta 1825. s tem poskušal, delavske moči prikleniti veleposestvu, da je svoja posestva razdelil in posamezne dele prepustil nekemu številu delavskih družin v obdelovanje.

Tretji del pridelkov je bila lastnina delavcev. V naših bližnjih desetletjih se taka pogodba večkrat dobi na Nemškem. Tudi s premijami hočejo veleposestniki delavstvu boljše izhajanje omogočiti, oziroma jih k pridnejsemu delu izpodbujati. Vse te pogodbe storijo, da je delavec pridnejši, da lepše ravna z inventarom, da varči z živino, da ga ni treba nadzirati, ker jeden delavec drugega nadzira ter da je vse delo točnejše storjeno.

K temu pride, da hočejo države, kakor nemška, s takozvano „notranjo kolonizacijo“ kmetijskemu delavcu več zemlje v lasti pripravi, da napravi istega zadovoljnega. Kar se je gresilo pri odpravi tlake in desetine pred 50—100 leti nad kmetom, se hoče zdaj popraviti. Država kupuje veleposestva ter stvarja iz njih kmetiska gospodarstva. (Rentengüter.) Tudi na Angležkem že mislijo na tako delo države. O tem vprašanju kolonizacije so pisali Sering, Goltz, Buchenberg, r, zdajšnji najboljši poznavatelji kmetije. Sering piše, da ima država na to gledati, da pripravi kmetiji zadostne delavne moči, ali to se mora tako uravnati, da ima delavec pristo pot, si svoje gmotno in duševno stanje zboljšati, višje priti. „Odkar se je tlakarstvo odpravilo, odkar se je dala „magna charta“ kmetiji, se na Nemškem ne smejo na kmetiji ljudje nahajati, ki bi se jemali kot sredstva za smotre drugih.

Goltz piše: Prepričan sem, da koristi veleposestnika in delavca istega zahtevajo, da pridobi delavec kos zemlje v last ali tako v najem, da je sličen lastniku. Brez tega ni mogoča rešitev tega dela agrarnega vprašanja. In drugi agrarni pisatelj piše: „Ne samo od tega odvisi zadovoljnost kmetijskega delavca, da ima vsak kako zemljišče v lasti, ampak od tega, da mu je odprta pot, da višje hodi ali da zamore pridobiti zemljišča.“

Z lastnino postane delavec jednako-praven z veleposestnikom, dasi stojič na dolenjem klinu lestve. Zato zamuje večina agrarnih pisateljev najemno pogodbo, ker ista dela preveč odvisuje delavca-najemnika, kar se vidi v Italiji.

Torej imamo dokaj načinov, po katerih si skuša velika kmetija pomagati, da vazeji izseljevanje ali beg kmetijskega delavca v mesta, v industrijska dela. Urejenje zadolžitve, hipotek veleposestev, k. se imajo zopet kmetu nazaj dati, dalje urejevanje manjših kmetij, celih novih kmetijskih vasi dela veliko težkoč, ali Nemci imajo veliko število šolanih kmetov, tehnikov. To bi že slo. Ali veleposestniki sami se še držijo pri starem, da morejo z delavci ravnati po svoji volji in pri srcu je priraščeno starejšim družinam veleposestvo svoje rodevine. (Dalje pride.)

„Vinarska in sadjarska društva“ iz Rihemberga, Kamenj in Brjilj v zvezi z drugimi občinami po Vipavski dolini — tako nam pišejo — prirede 15. septembra t. l. kmetijski shod in razstavo domačih pridelkov grozdja in sadja.

Na shodu bo razgovor o položaju in težnjah kmetovih kolikor mogoče natanko, vse, kar zadeva kmeta-trpina ter specijelno o vinarstvu in sadjarstvu.

V razstavi, ki bo trajala tri dni, se potem na razstavljenem grozdju, sadju in kmetijskih orodjih in pripravah dokaže, kako je treba razumno in racionalno gospodariti in napredno kmetovati.

Društva so se odločila — pustivši neplodni separatizem na stran — za razstavniki prostor in shod nekako v središču, t. j. v Kasovljah.

Pohvalno moramo omeniti vnetost naših društev za namerovano stvar in zlasti se gosp. M. L. iz Rihemberga, ki res nesebično in intenzivno v prilog deluje.

Vlada nam gre v strokovnem in gmo-tnem oziru popolnoma na roko. Zvedenec in strokovnjak iz c. k. namestništva v Trstu gosp. Anton Strekelj nas je že večkrat obiskal radi tega, da v strokovnem oziru stvar vodi, nadzira in popolnjuje.

Namerovani razstavi in shodu je želeli obilo vpeha, da bi naš kmet preživel za-
starelost v misljenju in obdelovanju čim prej opustil ter se tako pospel do boljšega blago-
stanja, da bi mu ne bilo treba kakor neza-
vednemu sužnju le delati in — trpeti, temveč delati in — živeti! —

Rudinski superfosfat. — Naročbe na to umetno gnojilo se prevzema pri našem c. kr. kmetijskem društvu do 15. septembra t. l. Cena je za celi vagon (10.000 Kg) 520 kron; manjše množine po 5-60 kron kvintal.

Išče se
gostilničarja in učenca
za trgovino

z mešanim blagom. — Ponudbe na naslov: A. Casagrande v Ajdovščini.

Prodá se
delavnica za ženske obleke
v najboljem položaju in jako v ceno.
— Ponudbe na upravništvo našega lista.

„Oliva“
društvo absolventov trgovske akademije
v Kraljevem Gradu priporoča brezplačen
pričetni pouk za trgovsko, bančno in komp-
toarno poslovanje. Poizvedbe in vprašanja
pod naslovom: „Oliva“ — Kraljevi Gradec.

Goriška ljudska posojilnica
registrirano društvo z omejeno zavezo
v Gorici.

Gospodsk. ulica št. 7, I. nadstropje
v lastni hiši.

Hranilne vloge se sprejemajo od
vsakega, če tudi ni član društva,
in se obrestujejo po 4 1/2 %. Rentni
davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo samo članom, in
sicer na menjice po 6 % in na
vknjižbe po 5 1/2 %.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure
dopol. in od 2. do 3. ure popol.
razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. je bilo K 1.263.536.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Podpisana priporočata slavnemu občin-
stvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno
prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n.
pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinje-
vec, domači tropinovec, fini rum, različna vina,
goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-
Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče
blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin,
trgovca v Slemenški ulici št. 1
v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

Božjast.
Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih
bolezni, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Vdobi-
va se zastoj in franko v Schwanzen-Apotheke, Frank-
furt A. M.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3.

(nasproti nunski cerkvi)
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za
vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko
zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške po-
trebe, vošcene sveče itd. vse po zmerni ceni.
Naročila za deželo izvršuje točno in solidno.
Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno
črk na perilo.

Fran Melinek
zidarski mojster

v Višnjaviku št. 87 (v Brdih)
se priporoča
za vsakevrstna zidarska dela bodisi nove
zgradbe ali poprave po ugodnih cenah.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča
pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Ivan Bednařik
priporoča svojo

knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Veliki prazni sodovi
iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi
obročji, od 2, 7, 20, 30 do 70
hektolitrov, 6-7 cm debelosti
v glavi, v popolnoma dobrem
stanu, so na prodaj, kakor
tudi kadi različnih velikosti.
Natančneje se izve pri gosp.
L. Sternu, na Franc-Josipovi
cesti št. 9.

Dobre ure in po ceni!
s 3-letnim pismenim jamstvom
razpošilja na zasebnike
Hanns Konrad,
tovarna ur ter izvoz zlatulne
Most (Česko).
Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
verzična fl. 1-20; budilnik iz niklja
fl. 1-95.
Tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate
in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih
pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Veliko zalogo
šivalnih strojev, dvokoles in slamoreznic
raznih sistemov prve angleške tovarne „Helical“
ima

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI
ulica Municipio št. 1
mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16
kjer je bila prej prodajalnica.

V zalogi imamo nad
100 šivalnih strojev vsa-
ke vrste na razpolago,
kakor za šivilje, krojače,
čevljarje in sedlarje, tudi
za umetno vezenje (Sti-
ckerei).

Cene koles so v gotovini od 80 glđ. naprej.
Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!
Se toplo priporočamo z odličnim spoštovanjem udan
SAUNIG & DEKLEVA.

Rihard Brass
Gorica
zaloga vin in špirta na debelo.
Ulica Vetturini št. 11.

Domača, istrska in dalmatinska
vina ter žganja prve vrste po nizkih
cenah.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče npraberiškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE
za krojače in čevljarje.

Svetinje. — Rožni venel. — Mašne
knjižice.

Wišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

„GORIŠKA TISKARNA“

A. GABRŠČEK
v Gorici, Gospodsk. ulica 11

Izdaja sledeče časopise:

„Soča“ pol. časopis; izhaja 3-krat v tednu:
torek, četrtek, sobota. — Letna na-
ročnina kron 13-20.

„Primorec“ pol. časopis; izhaja vsaki
petek. — Letna naročnina
kron 3-20. — Najbolj razširjen slov. list v deželi.

„Slov. knjižnica“ leposlov. list;
izhaja mesečno.
Letna naročnina kron 3-60. — Doslej izšlo 101 s-
nopicev. S snopičem 94. smo začeli izdajati sloveči Tol-
stojev roman »Vstajenje«, kateri je končal s snop. 101.

Sprejema tudi naročila

za tisek vsakovrstnih tiskovin

kakor:
Vabil k veseljem, trgovske račune in zavitke ter listovni
papir s trdko, raznovrstne posetke z zavitki in elegantnih
skatljah, poročila in zračna naznanila, osmrtnice itd.

Solam in županstvom priporoča

veliko zalogo izgotovljenih tiskovin.

Pred kratkim so izšle sledeče knjige:

„MARCO VISCONTI“.

ital. spisal TOMMASO GROSSI; cena s poštnino vred
kron 2-60.

„ODISEJA“ II. izdaja; s poštnino vred kron 1-40.

„VENEC SLOV. POVESTIJ“

I. in II. knjiga à kron 1-20; III. in IV. knjiga s
poštnino vred à kron 1-30.

„SALONSKA KNJIŽNICA“

I. knjiga: „O te ženske!“ Spisal FRAN GOVČEKAR;
cena s poštnino vred kron 2-20; II. knjiga: „Hamlet“;
Prevel J. CANKAR; cena s poštnino vred kron 1-60;
III. knjiga: „Ruska antologija“, zbrala I. VESEL in
A. ASKERC. Str. 468. Cena po pošti K 3-20.

Zahtevajte cenik naših izdaj, katerega pošljamo zastoj!

Štajerska
ROGAČKA
KISELA VODA Gempel in Styria vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.
Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidno
postrežbo po jako zmernih cenah.

100 do 300 glđ. mesečno
lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh
krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž.
papirjev in srečk, a da ni potrebna glav-
nica in ni nikak nevarnost. — Ponudbe
pod Ludwig Österreich, VIII Deutsche
gasse 8 Budapest.

Lekarna
Cristofolletti v Gorici

Prave in edine železode kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh
kapljic je nepre-
kosljiva — Tek-
apljice *uredijo redno*
prebavljanje, če se
jih dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. *Okrepje po-*
kvarjeni železode
stori, da *zgine v kratkem času*
omotica in životna lenost (mrtvost).
Te kapljice tudi *stori*, da *človek*
raji je.

Cena steklenici 60 vin.
Prodajajo se v vseh glavnih le-
karnah na svetu. Za naročitev
in pošiljatve pa jedino le v le-
karni

Cristofolletti v Gorici.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjo
Na lvoški razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ - A,
v Pragi na Smihovu
(Praha-Smichov) Vinohradská ulice č. 816.
se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju
sokolskih in šolskih telovadnic
po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih.
V ta dokaz je na razpolago mnogo priporoča-
jočih spisal domačih in inozemskih.
Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje
se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.
Navadne priprave so vedno v zalogi.
Ceniki, proračuni in načrti za popolne telo-
vadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštino
prosto. — 3
Poprave izvršnje po najnižjih cenah.

Glavno zastopstvo
Schielin & Müller
V TRSTU,
ulica Acquedotto št. 40.

Mineralne vode
vseh vrst
se dobi v mirodilnici pri
A. JERETIČ - U
v Gorici — Tržna ulica (poslopje okr. sodišča.)